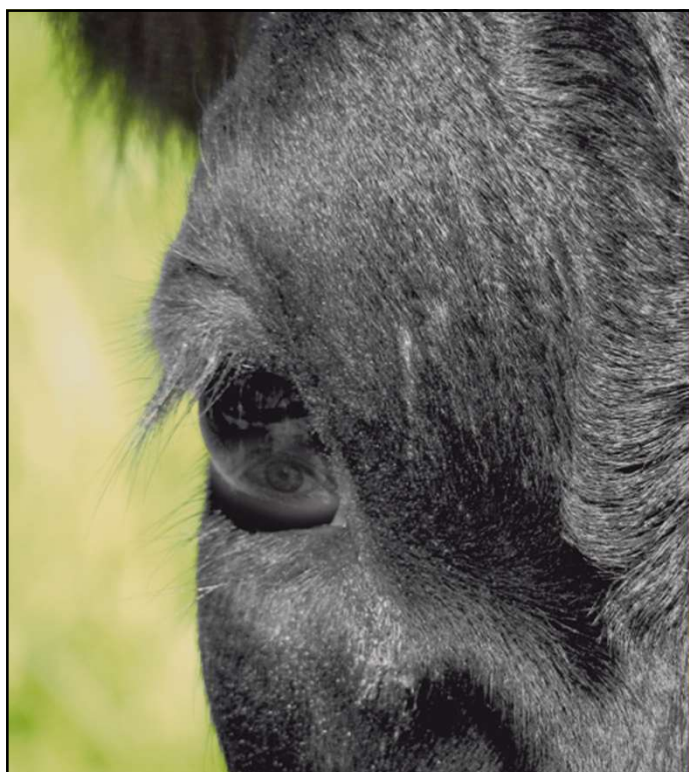

Medfinansieras av
Europeiska unionen

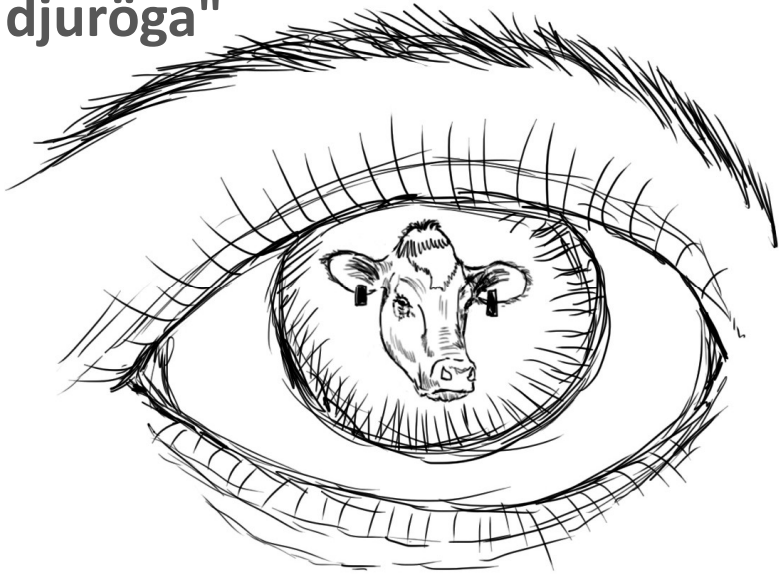
Träna ditt djuröga med djurbedömningar

Eleonor Hovellius, Kunskap & Utveckling
2026-02-24

 VÄXA

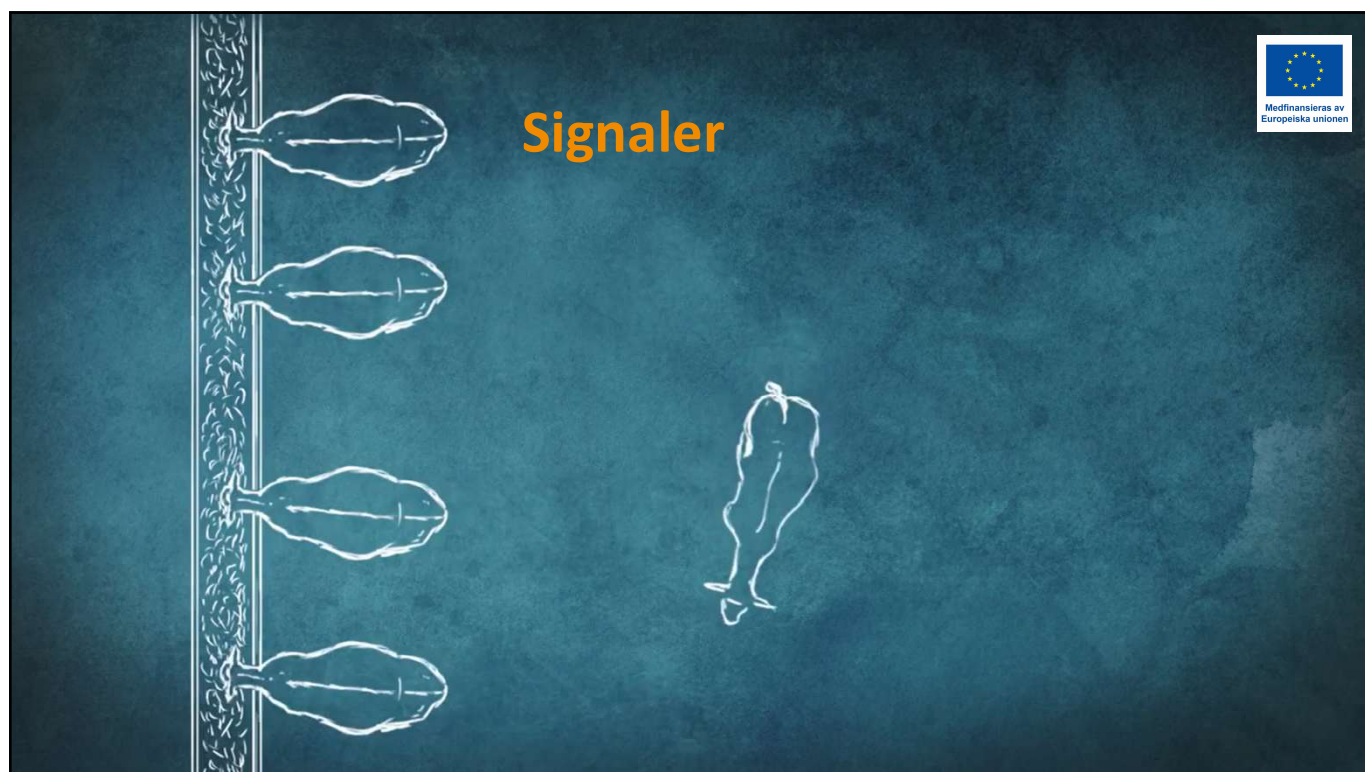
1

"Ett gott djuröga"

Medfinansieras av
Europeiska unionen

2

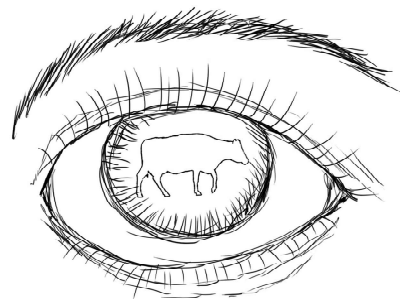
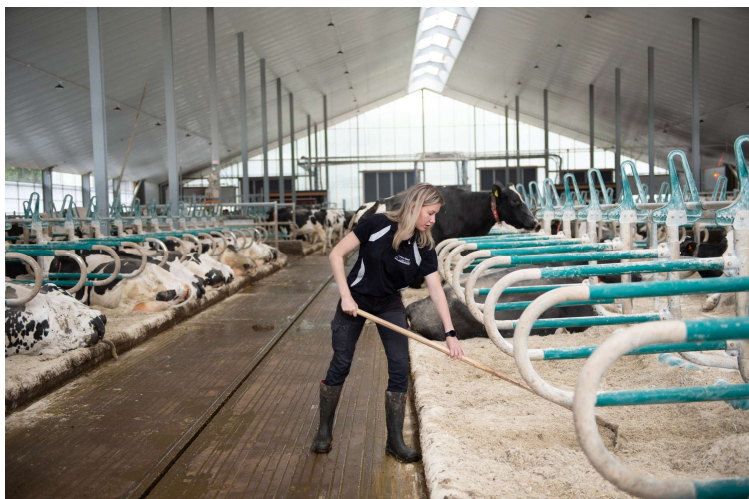

3

Att uppfatta djurens signaler

4

Att uppfatta djurens signaler

5

5

Några begrepp

Kosignaler

Vad djuret visar med sin kropp och sitt beteende

Djurbaserade mått

Utvalda signaler som samlas in för att mäta djurvälstånd

Djurbedömningar

Metod för att samla in djurbaserade mått

Djuröga®

Växas digitala verktyg för djurbedömningar

6

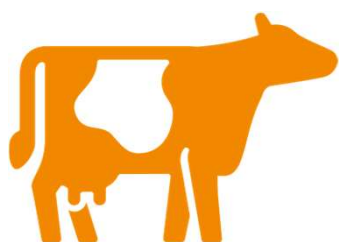
6

Djurvälfärd

Djurets upplevelse
av sin situation

Djurens ska ha ett värdigt liv
med bra levnadsvillkor

7

7

Djurbedömningar

"En utvärdering av stallfunktion"

8

8

Utvalda signaler

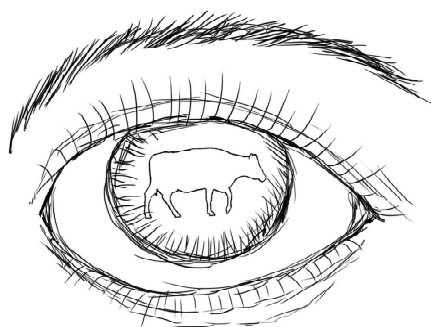
- Liggbeteende
- Hull
- Våmfyllnad
- Renhet
- Svullnader och skador
- Rörelse

9

Att observera

2) (uppmärksamt) betrakta, se
(med uppmärksamhet) på (ngn l.
ngt), ge akt på, iaktta; äv.

10

10

Liggbeteende - Räkna djur

1. Antal upptagna liggplatser
2. Står i båset
 - Står halvvägs in eller helt uppe i ett liggbås
3. Ligger utanför båset
 - Ligger i gången
 - Ligger med någon kroppsdel utanför, vanligast ett ben

11

11

Bedömning av Hull

1. Tornutskott
2. Höft- och bärbensknölar
3. Ländryggshylla
4. Svansfäste – svansgrop

13

13

	Mager	Köttras	Fet	Köttras
1. Tornutskott	Tydliga	Urskiljbara	Inte synliga	Dito
2. Höft- och bärbensknölar	Skarpt kantade	Synliga	Inbäddade	Synliga fettsamlingar
3. Ländryggshylla	Tydligt insjunken	Synliga tvärutskott	Plan	Inga synliga tvärutskott
4. Svansgrop och -fäste	Djupt skålad	Skålad	Utfylld + antydning till veck	Utfylld + veck

Normalt hull

Våmfyllnad – berättar hur mycket kon har ätit det senaste dygnet

- Bedöms alltid på **vänster** sida
- Området under ländryggshyllan

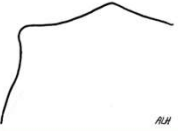

Välfylld

- ✓ Hungergropen är helt utfylld
- ✓ Huden under tvärutskotten buktar utåt

Fylld

- ✓ Hungergropen är precis synlig
- ✓ Huden under tvärutskotten går lodrätt nedåt och därefter utåt

Inte fylld

- ✓ Hungergropen är insjunken
- ✓ Huden under tvärutskotten går inåt
- ✓ Det finns ett hudveck som går snett framåt eller nedåt från höftknölen

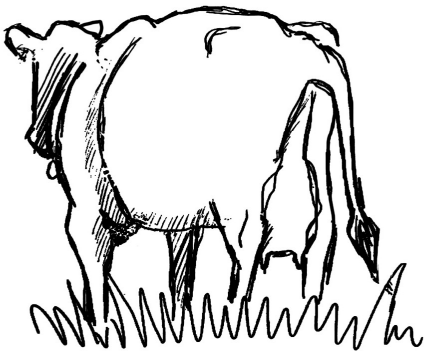

16

16

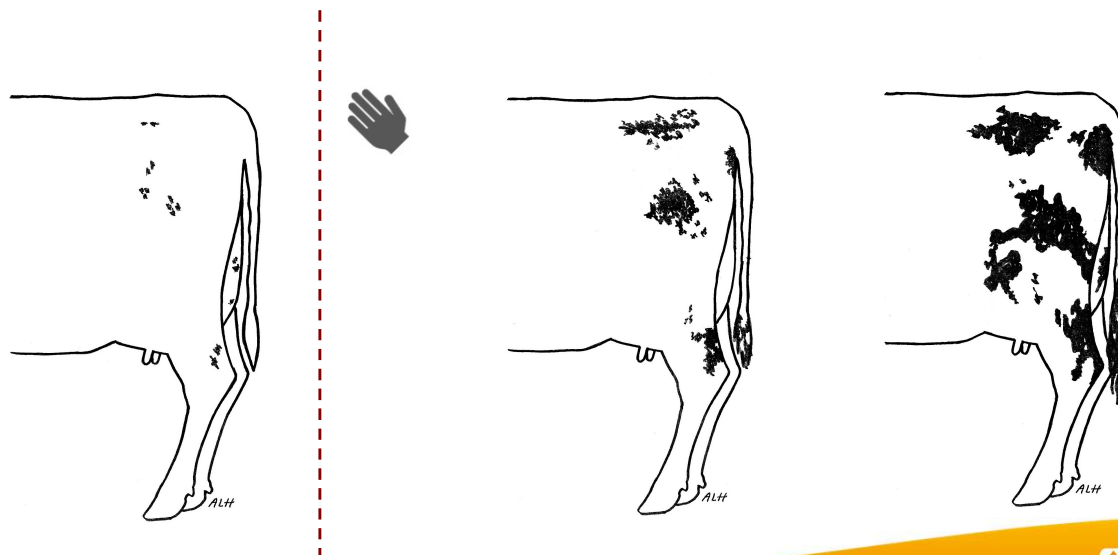
Renhet

17

17

Renhet – berättar om kon kan hålla sig ren eller inte

Tillräckligt ren

Kor

Helt ren

alternativt

Gödselstänk

Kalvar och ungdjur

Helt ren

alternativt

Gödselstänk

Inte ren

Kor

Minst tre
gödselområden med
en diameter på 10 cm

Kalvar och ungdjur

Minst ett
gödselområde med
en diameter på 10 cm

Smutsig

Kor

Gödselområden på
mer än en tredjedel
av flank, bakdel och
juver

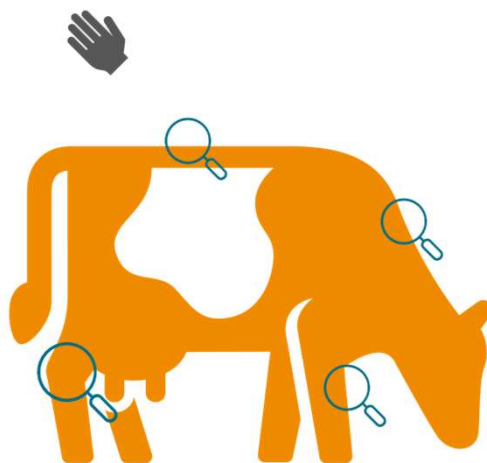
Kalvar och ungdjur

Gödselområden på
mer än en femtedel
av hela kroppsytan

Bedömning av Skador

Område med

- Svullnad
- Sår/sårskorpa
- Rodnad hud
- Enbart avskavd päls räknas inte
- Hela kroppen
- Använd handflatan för att bedöma storlek på skada (motsvarar 10x10 cm)

20

20

Svullnader/skador

Storlek en enda skada

Storlek flera skador tillsammans

Inga skador	< halv handflata	< hel handflata
Har skador	≥ halv handflata	≥ hel handflata
Har stora skador	≥ hel handflata	≥ två handflator

21

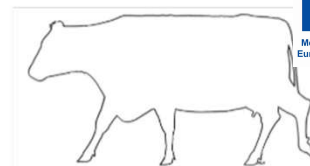
21

Bedömning av Rörelse

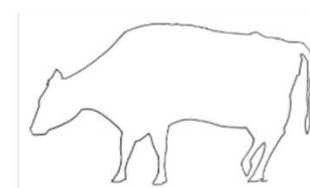
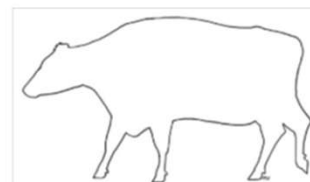
Bedömning i lösdrift

- Ansträngning/anspänning
- Rygg
- Steg
- Hastighet
- Vilja att röra sig framåt

Går normalt

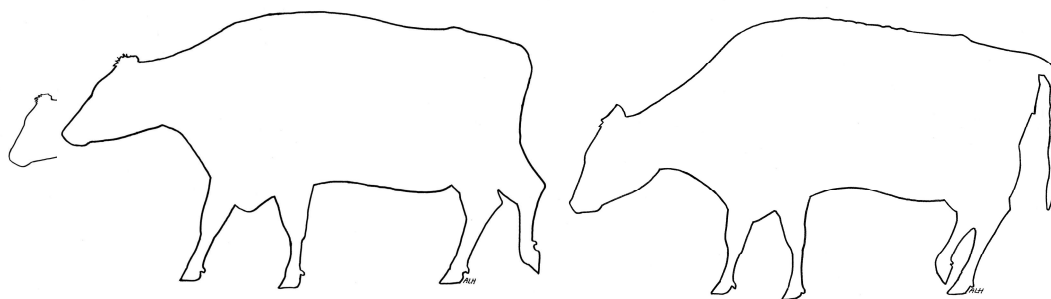

Går ej normalt

22

22

23

23

Bedömning av Rörelse

Bedömning i uppbundet

- Krökt rygg
- Avlastar på kanten
- Korsade/täta framben
- Trampar fram och tillbaka

24

24

När är man klar?

Minst 35 djur har individuella bedömningar

Alternativt

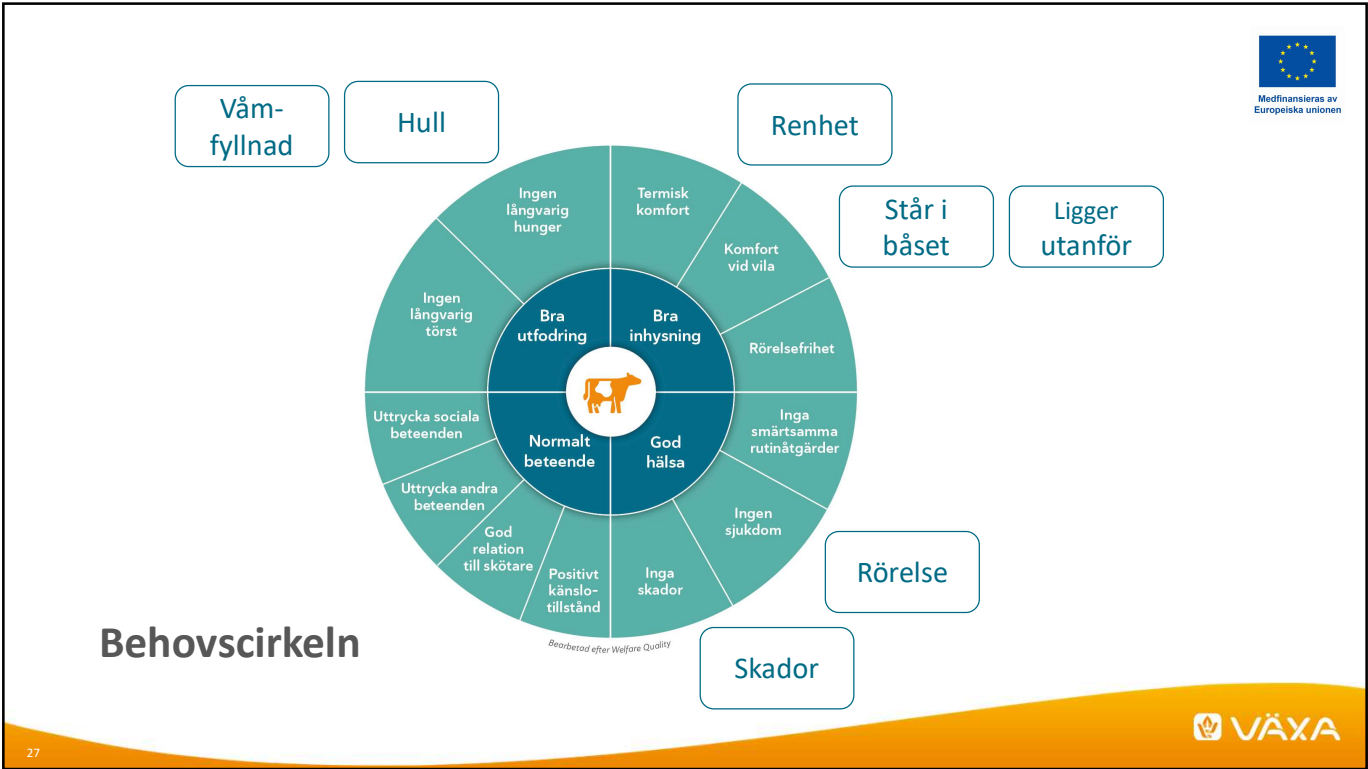
Om det är < 35 djur i gruppen har minst 90 % av djuren individuella bedömningar

≤ 60 kor	välj varje ko
61-120 kor	välj varannan ko
≥ 120 kor	välj var tredje ko

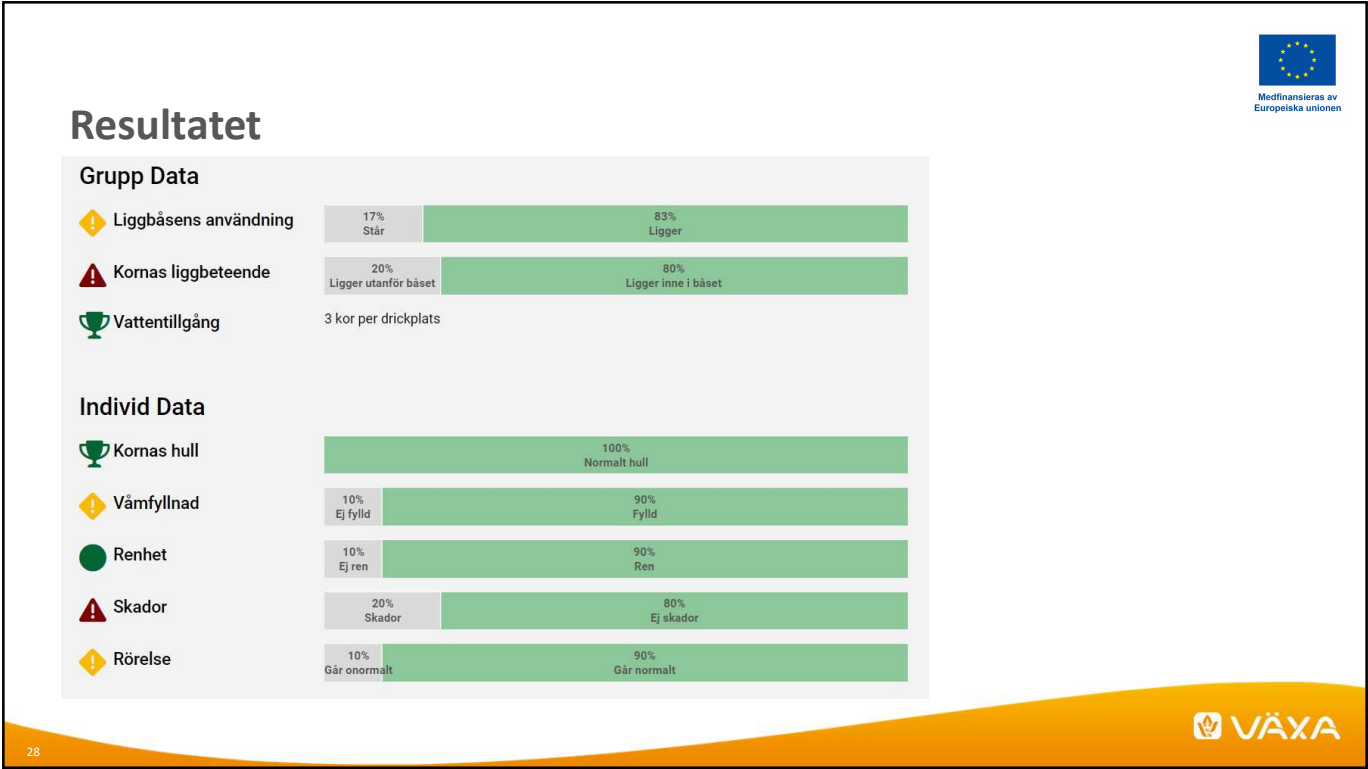

26

26

27

28

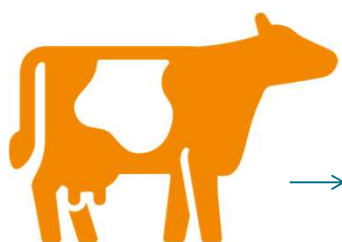
Vad betyder resultatet?

Det individuella
djurets välfärd

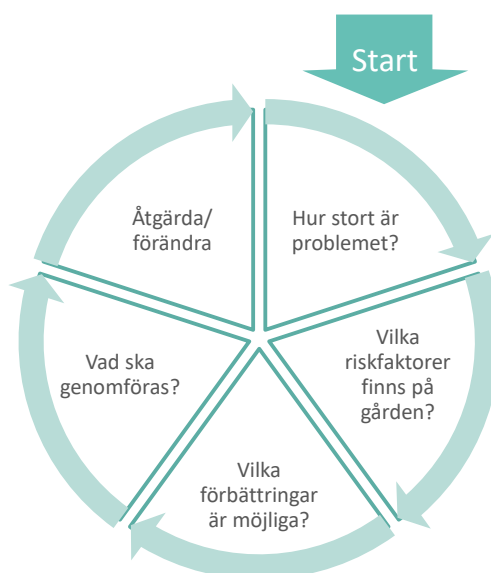
Djurets chans till god djurvälfärd
eller risk för dålig djurvälfärd

Den bedömda kon

Totala resultatet

Jobba systematiskt

Kommande tillfällen

Gårdsträff - Djurbedömningar i praktiken

- 4 mars (fullbokad)

Uppföljning djurbedömningar – förstå sambanden bakom det du ser i stallet

- 17 mars

31

Tack för er tid!

Eleonor Hovelius

0730 – 726 686

Eleonor.Hovelius@vxa.se

Senast 10 mars

Foto: Farmphoto

32

Webbinariet arrangeras inom ramen för projektet "Kraftsamling på gård – ökad djurvelfärd och konkurrenskraft genom kompetensutveckling" som finansieras av EU.

Gård&Djurhälsan
FRISKA DJUR GER VÄLHÄENDE GÅRDAR

VÄXA

Vreta Kluster

SustAAnimal

33

Medfinansieras av
Europeiska unionen

VÄXA

Besök oss på: www.vxa.se

34